

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Vita Et Institutio S. Ignatii Societatis Iesu Fvndatoris. Libri Qvinque

Bartoli, Daniello

Lvgdvni, 1665

X. Cur Societas certo habitu non vtatur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10840

nem Generali tractat; nona Societatis cum eodem stabilitur consensus eius bene regendæ præsidia, & mutua vtriusque auctoritas; decima denique augendi, tuendique sui, communes viæ Societati assignantur, atque hoc Ordine Ignatij constitutiones denotata hæc articulatio connectit, ac diuidit; quibus ab ipsomet, ad singula capita, addita est elucidatio, cni (vt Generali quoque Examine) non minor quam ipsis obseruantia debetur. Quod autem prima post sancti obitum Congregatione Generali quæsitum est, an esset aliquid in iis mutandum? causam hanc patres habuere, non fuisse illis postremam manum, vltimamque approbationem à fundatore sancto adhibitam; decretum nihilo secius, intactas penitus seruari, obseruarique oportere, neque in posterum de vilo consulendum, quod earum substantiam tangeret: cetera momenti leuioris, possent dumtaxat hæc lege proponi, ne qua in iis item admitteretur mutatio, nisi quam experientia, aut euidentis ratio imperaret, quibusdam vero extra legitimum Constitutionum canonem regulis de quibus S. Patris comperta mens vltima non erat, suam cuique vim, & locum eadem Congregatio tribuit. Sic itaque Constitutiones ex S. Viri autographo exscriptæ, & magna fide cum eo compositæ, inde in propriam, atque immobilem Ordinis legem acceptæ sunt, & publico iussu ab Ioanne Polanco Secretario subscriptæ, ac sigillo munitæ, ab eodem postea Latinè ex Hispanico redditæ, demum sapius collatæ, emendatæque ad primigenium textum, post plenam approbationem typis editæ sunt. Nunc partem alteram quod spectat.

Id primum occurrit, certi coloris, aut formæ præscriptum habitum Societatem non habere, quod parum aduertens scriptor quidam vitæ Pauli IV. habitum nobis de suo Ordine commodauit, cum tamen ab eo quo vulgo vtimur vestitu, aliena sint nonnulla, quæ sunt illius Ordinis in veste propria. Tunicæ quidem erectum collare à patriis Sacerdotibus honestis fundator sumpsit, talarem vero pallij vice Scholasticis dedit, Parisientium imitatione, inter quos & ipse studuerat, & quod iuuenes nostros primùm ad studia miserat, sed horum neutro schemate ita socij vtuntur, quin pro varietate regionum, & occasionum, diuersum adhibeant. Clericorum cultu incedimus, quòd clerici sumus, & (si cui lubeat) sit hic sanè nostri Ordinis proprius, nempe clericalis. Eius autem modum conditione triplici sanctus definiuit. *Vt honestus sit; vt ad usum loci in quo viuitur accommodatus; vt professioni paupertatis non repugnet.* Præter quas fuit aliundè ita idonea ratio, vt necessaria quoque videatur; Hæretici enim ad septentrionem, veterem cultum monachorum tam exosum, & execrabilem populis fecerant; vt iis conuertendis deuota Societas, prudenter, & necessariò abstineret eo cultu, cuius ipsi aspectum exhorrebant, ne tanquam à feris sic ij ab sociis fugerent, qui tamen solo eorum congressu domestico & familiari iuuari poterant: quin etiam, cum inter ethnicos plus auctoritatis ad fidem habeat literatorum cultus, vt

X.

*Chr. Societas
certo habitus
non utatur.*

Mandatorum inter Sinas, inter Indos Brachmanum; posito Clericali, ad tempus ille induitur. Et quibus Prouinciis non sustinet hæresis umbram ullam vestitus Ecclesiastici, illic in milites, in seruos, in medicos, mercatores, artifices fingimur, transcribimurque in omnia quibuscumque potest aditus muniri ad latentes Catholicos sine suspicionis periculo adiuuandos.

XI.

Lib. 3. de Inst.
& iure q. 5.
art. 3.

Suar. tom. 4.
de relig. l. 1.
cap. 8.

Const. Ex se-
dis Aposto-
licæ.

Choro præterea Societas abstinet, priuata officij contenta recitatione quod Dominico Soto visum est ab religiosis familiis adeo alienum, vt cum nulli earum licere censuisset, cetera hac parte tam necessaria contemplationis; hæc verba subiunxit; *loquor de religionibus antiquis, nam si alius religionis modus circa huiusmodi obligationes admittatur, certe vix nomen Religionis meretur, quippe quæ maximo religionis splendore caret.* Quod magnæ moderationis, grauitatisque doctus, *Pessimè dictum* liberè arguit, tanto sanè haud dignum Theologo, qui præter chorum, in quo tantum ponit, quicquid religioso deesset Ordini (quod esse vult tantulum, vt si chorus non desit, religionis tamen nomen retineat) id omne ex choro, cantuque publico suppleri putauerit. Sotus, celebris in Theologicis magister, choro adesset, necne, alij viderint, illud certum, notumque, multis Ordinibus religiosa disciplina claris in more esse, vt ij qui concionantur, qui docent, qui ad magnum Ecclesiæ decorem, atque vsum, eiusmodi munera exercent, priuata lege ab choro eximantur, nec idcirco fiat, vt *vix* ij sint religiosi, sed eò fortassis verius inde sibi hoc nomen asserant, quò præstantius officium, & Deo gloriosius exercent. Igitur si ordo natura sua id nactum sit, quod ordinibus cæteris, ex causa indulgetur, immunitatem scilicet ab choro, is nempe vix religiosus Soto censente vocabitur: Iam quod suo ab ortu Societatem choro fundator suus obstringi noluerit, summique Pontifices idem sancierint, patet imprimis ex eiusdem Constitutionum parte sexta vbi hæc habentur: *quoniam occupationes quæ ad animarum auxilium assumuntur magni momenti sunt, & nostri instituti propria, & valdè frequentes, cumque aliqui nostra habitatio tam sit in hoc, vel illo loco incerta; non veniunt nostri choro ad horas canonicas, vel missas, & alia officia decantanda; quandoquidem illis quos ad ea audienda deuotio mouerit, abnudè suppetet, vnde sibiipsis satisfaciant. Per nostros autem ea tractari conuenit, quæ nostra vocationis ad Dei gloriam magis sunt propria.* Cuius sancienda Constitutionis argumentum maius viderunt nullum summi Pontifices quam egregios progressus, suis copiosè respondentibus principiis, sic præter alios Gregorius XIII. *Nos considerantes, inquit, Religionem prædictam vberissimos fructus ad Dei Laudem, & sanctæ Catholice fidei propagationem per vniuersum orbem dedisse, meritoque in suis propriis institutis conseruendam esse, motu proprio, & ex certa nostra scientia sociis prædictis, vt horas canonicas singuli, & priuatim iuxta vsum R. Ecclesiæ; non autem communiter, seu in choro recitare teneantur, quo acrius studiis, lectionibus & prædicationibus intendere possint, concedimus.* Ad hæc Societas, extra monasticos Ordines instituta, hoc siue adiumentum, seu caput aliquod cõtemplationis nequaquã desiderat, vt quam nõ habeat sibi pro fine propositam. Nam splendor,